

Сухий залишок	13,49	12,9	13,99	1000
Залізо	0,16	0,04	0,069	0,3
Азот амонійний	0,423	0,433	0,49	2
Загальна жорсткість	1,25	1,09	1,39	7
Хлориди	302,22	287,59	316,84	350
Сульфати	226,33	237,025	268,05	500
Окислюваність перманганатом	1,64	1,48	0,74	4
Нітриди	0	0,023	0,031	1
Нітрати	0,03	0,003	0,0025	45
Фториди	1,35	1,53	1,385	0,7- 1,5
Мідь	0,008	0,0023	0,0023	1

Як свідчать показники таблиць 1 і 2, спостерігається багаторічна стабільність (в межах ГДК) як хімічного, так і сапробо-бактеріологічного складу полтавської питної води. Це пояснюється тим, що полтавці отримують артезіанську воду синоман — нижньокрейдового водоносного горизонту з глибиною свердловин 650-800 м, яка захищена від дії негативних антропогенних факторів. Зниження якості питної води під час транспортування по водогонам Полтави зумовлено технологічним старінням і зношеністю водопровідної мережі.

Література

1. Боечко Ф.Ф. Біологічна хімія . — К.: Вища школа, 1995. — 536 с.
2. Кінько Т.А., Кінько М.Т. Земля планета спраги. Україна в контексті глобальної водної кризи. — К.: Літопис ХХст., 2004. — 288 с.
3. Эльпинер Л.И. Проблемы пресной воды. Вода которую мы пьем. — М.: Знание, 1985. — 96 с.

ЗЕЛЕНІ РОСЛИНИ — ДЖЕРЕЛО ЖИТТЯ НА ЗЕМЛІ

*Лисенко В.П., Швиденко М.В., Скоромний С.В.
Харківський національний аграрний університет імені В.В. Докучаєва*

К.А. Тімірязев наголошував «Зелений листок, вірніше хлорофілове зернятко, є краплиною в світовому просторі, в яку в один кінець притікає енергія сонця, а з другого — беруть початок всі прояви життя на Землі». Тут кожне слово варте декількох томів.

У наш вік, вік бурхливого наукового і технічного прогресу виникла дуже важлива і складна проблема, проблема збереження чистоти атмосферного повітря, збереження найціннішого природного багатства.

Оточуюче нас природне середовище здавалося нам до недавнього часу незмінним. Але це була помилка. Діяльність людини призвела до того, що тепер у багатьох районах земної кулі відчувається нестача чистого повітря. Це результат необачливого господарювання. Особливо це стосується сучасності. Кожний мешканець планети повинен усвідомити, що гарантом збереження життя на землі є рослина. Деякі рослини особливо деревні, здатні поглинати отруйні газоподібні речовини, що сприяє очищенню повітря.

Відновлення чистоти повітря з допомогою зелених рослин досяга-

ється завдяки тому, що рослини в десятки разів інтенсивніше здійснюють газообмін з оточуючим середовищем, ніж тварини. Разом з тим вони дуже чутливі до атмосферних забруднень.

Раніше зелені насадження створювали в основному враховуючи декоративність і різноманітність вирощуваних рослин (часто екзотичну). У наш час, крім цього, слід враховувати стійкість рослин до отруйних речовин.

Для нащадків потрібно зберегти кожний вид рослини. В наш час щороку на планеті зникає більше 10 тисяч видів. На території Харківської області проростає 1800 видів вищих рослин; із них 197 видів рослин є рідкісними; 119 — знаходяться під загрозою зникнення, а 6 видів майже зникли. Це зокрема: зозуліні черевички, анакомптис пірамідальний, півонія тонколиста, тюльпан шренка, журавлина болотна, лунарія оживаюча.

Зараз треба всім зрозуміти, що втратити вид рослини легко, а відтворити його неможливо. Відтворювати, як відомо, набагато складніше ніж руйнувати.

Ми виступаємо з конкретною пропозицією і звертаємось до всіх ботаніків України, які б разом із багатотисячною армією студентів приступили до активного відновлення популяцій рідкісних і зникаючих видів рослин у природі. Перед усім студенти під керівництвом викладачів спочатку вивчають і точно визначають екологічну нішу рідкісного виду рослин. В природі ця ділянка фіксується. Матеріал для посадки береться із збережених природних місцезростань. Це може бути або вся рослина, або насіння, чи вегетативна частина.

Ботаніками за активної участі студентів університету, уже впродовж 20 років проводиться робота по відновленню популяцій рідкісних і зникаючих видів рослин Харківської області.

На сьогодні відновлено популяції (300-400 екземплярів в кожній популяції): дивини фіолетової, грушанки круглолистої, конвалії звичайної, рясти Гуссона, зимолюбки зонтичної, росички круглолистої, омана високого, омана шершавого, омана німецького, омана британського, омана верболистого, омана очного.

Крім того, упродовж п'яти років ботаніками університету створювалася колекція рідкісних, зникаючих, лікарських, кормових і декоративних видів рослин. На площі 0,5га зібрано 381 вид рослин. За кожним студентом закріплена ділянка землі площею 6м², на якій ростуть 3-4 видів рослин певної родини. До ділянок підведена вода. Студент ретельно доглядає за своєю ділянкою, а зібране насіння висіває в природі в місцезростання, яке точно відповідає даному виду. В природі за допомогою граблів, або невеликої борони частково порушується дернина і після цього відбувається висів насіння.

ЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ТА ПРОБЛЕМА ПЕРЕОРІЄНТАЦІЇ ЛЮДСЬКОЇ СВІДОМОСТІ

Лук'яненко О.В.

Полтавський державний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

Сучасна техногенна цивілізація підвела людство до межі чергової екологічної катастрофи. Передбачаючи можливі наслідки, варто замис-